

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 1.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslanecih“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nanski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Via Ascoli 8, I., naročnina pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Rojaki!

Za prihodnje volitve v deželni zbor goriški priporoča Vam podpisani odbor naslednje kandidate:

I. za kmečke občine:

1. v Tolminu: dr. NIKOLAJ TONKLI, odvetnik v Gorici;
2. IGNAC KOVAČIČ, veleposestnik pri Sv. Luciji na Mostu;
3. v goriški okolici: dr. JOŽEF TONKLI, državni poslanec;
4. dr. ALEKSIJ ROJIC, zdravnik v Gorici;
5. v Sežani: dr. JOŽEF ABRAM, zdravnik v Gorici;
6. (za drugega kandidata naj si izberejo volilci na Krasu o pravem času sposobnega, narodnega in neodvisnega moža, da se glasovi pri volitvi ne bodo cepili);

II. za slovenske trge:

7. MATIJA JONKO, župan in veleposestnik v Bolci;

III. za veliko posestvo:

8. FRANC POVŠE, vodja kmetijske šole in veleposestnik v Gorici;
9. dr. JOŽEF JUVANČIČ, notar in veleposestnik v Tolminu;
10. ANDREJ KOCIJANČIČ, veleposestnik v Podgori.

V Gorici, 14. junija 1883.

Pomnoženi volilni odbor.

Rojaki, volilci!

Na prvem mestu današnjega lista naznanjamo Vam listo kandidatov, katero je postavil pomnoženi volilni odbor v Gorici za prihodnje volitve v deželni zbor goriški.

Najprej moramo povedati, da volilni odbor se je v mnogih zadevah zatajeval in je svojim načelom vajete deval samo zato, da bi željam volilcev, kolikor je mogoče, ustregel. Gledé več pogojev dobrega poslanca, katerih smo v zadnji številki šest našli, je odbor tu pa tam ravnal tako, kakor ljubeča mati, kateri ni mogoče izreči nepovoljne sodbe o sinku, ki se jej obeša okoli vratu. Nekateri volilci so se izrekli proti svetovanju, in tem je privolil odbor naj si zberejo na Krasu enega poslanca po svoji volji, samo da bo naroden, značajan in neodvisen. Drugi so hoteli, naj poslanec ne presega svojih volilcev, da bodo laže z njim občevali; tudi to jim je bilo dano. Tretji so želeli, naj se na poslancih ne pogreša zunanje znamenje visokega priznanja, in bili so uslišani. Četrto so govorili, naj bi se kandidiral France, njihov sosed. Tem ni mogel odbor ustreči, ker so bili napolnjeni že vsi prostori, novih pa odbor ne more stvarjati.

Iz tega je razvidno, da se je volilni odbor v resnici oziral na vse želje volilcev, kolikor je bilo mogoče. Ako letošnji volilni odbor ne ustreže volilcem, potem je sploh nemogoče, da bi jim kateri ustregel; potem bo treba čakati, da bo imel vsak okraj svoj deželni zbor in da bo volil vanj poslance, ki mu uga-jajo.

Toliko gledé volilnega odbora.

Zdaj pa volilcem.

Volilci! Čast dežele je v vaših rokah. Odbor vam svetuje kandidate po svojem spoznanju, na vas je, da odborovo sodbo potrdite. Odbor je premišljeval stvari na vse strani in ni postavljaj kandidatov iz lahkomiselnosti; ne prekucujte torej storjenih sklepov iz malenkostnih uzrokov. Mogoče je že, da ima eden ali drugi kandidat kako marogo, da enemu ali drugemu kraju bi bolje ustrežal kak drugi kandidat. Ali pomisliti je treba, da so volitve za deželo in ne za posamezne kraje, da se morajo tedaj kandidati soditi po tem, kake sposobnosti imajo za skupno zastopanje dežele, ne pa kake veljave so v kakem ožjem kraju ali pri posrednih osebah.

Splošni pregled čez celo deželo, njene potrebe in poslance ima laže pomnoženi volilni odbor v središču, ko posamezniki po deželi. Zato menimo da volilnemu odboru bi se smelo nekoliko zaupati, in da ni prav, da nekateri rojaki ropotajo zoper omenjeni odbor, ker niso bili sprejeti njih nasveti.

V političnem življenju je neobhodno potrebno, da se eno mnenje umakne drugemu, da se manjšina udá večini. Brez tega ni discipline, brez discipline pa ni zmage. Kaj nam pomaga 200 volilcev, ako trobi vsakdo v svoj rog, ako hoče vsakdo, da naj njegova obvelja. Če se eden drugemu ne udá, nastane zmešnjava in v zmešnjavi bomo premagani v veselje naših nasprotnikov. Iz tega uzroka ne moremo volilcem nikoli zadosti priporočiti, naj ostanejo pri kandidatih, katere jim je nasetoval volilni odbor, in naj se ne dajo motiti ljudem, ki jih hočejo odcepiti od skupne delovanja in pogubiti njih moč v strankarstvu.

Disciplino priporočamo posebno volilcem v goriški okolici, kjer delajo razne moči, da bi napravile med volilci razpor. Volilcem naj zadostuje to, da glavni pospešitelji agitacije proti odborovim kandidatom v okolici so nekateri možje, ki dobivajo plačo vsak prvi dan meseca iz državnih blagajnic. Tem so se najbrže iz nevednosti pridružili tudi nekateri veljaki po deželi, ki se pa gotovo ne bodo dali pregovoriti ko spoznajo, kam pes tace moli.

Dalje svetujemo velikim posestnikom, naj ostanejo pri kandidatih, katere so si postavili po nasvetu volilnega odbora. V velikem posestvu lahko propademo, ako nismo edini, ker z nami volijo tudi italijanski veliki posestniki iz goriškega mesta in okolice. Veliko posestvo ima razmeroma največ razumnosti v svoji sredi; naj pokaže, da je tudi najbolje disciplinirano, da se ne da omečit od nasprotnih sil. Volilni odbor je imel največ ozira na velike posestnike: polovica kandidatov je vzeta iz njih srede. Veliki posestniki naj pokažejo, da so vredni časti, katero jim je odbor na ta način skazal.

Rojaki, volilci, držite se discipline, volite nasvetovane kandidate; ako bote delali proti boljšemu prepričanju, bote sami krivi nesrečnega izida letošnjih volitev.

Okoličani tolminski!

Do vas govorim. Vaše krvi sem in ako mi bode Bog milosten, med vami bodo enkrat moje kosti počivale. Če pa gojim postranske namene, če mi ni odkritosrčno za blagor svojih rojakov — odrečena ni budi srečna zadnja ura, katere vendar vsi želimo! Poslušajte me in potlej sami odločite.

Tolmin, središče naše, postal je nekak Babilon starega in Pariz novega veka. V cerkev tamo ne hodijo, častivredne družinske šege in domače ognjišče zanemarjajo; njih pohlepnost meri na lahko zaslužen denar in lahkega srca ga zopet trošijo. Tolmin je želodec, ki neprebavljeno goltne, kar si mi v potu zaslužno; pajek, ki ima po vsem okraji mreže raztegnjene, v katere nas lovi. Na naše stroške si je sezidal palače, šole, ceste in mostove. Resnosti v tolminskih množah nij nobene trošice. V pivskih družbah se najvišja tolminska gospoda norčuje s svojimi duhovniki in učitelji. Dekan njih je „ober-momec“; prvi kapelan je „to belič unter-momec“, drugi kapelan pa „to mal unter-momec“. Nadučitelju pravijo „ober-žmanka“, podučitelju pa „unter-žmanka“. Pa čujte, ne pogloblji in beloglavi šolarčki, gospodje pravim, ki so po Gradcu in po Dunaji v šolskih klopah hlače trgali, gospodje uganjajo take otročje burke. Ej, vsaj je bil tudi Neron svojega konja za konzula imenoval! Kedor je na ptuje stroške presit, lahko burke uganja.

In kakoršna je velika gospoda tolminska, takošna je tudi „mala gospoda“. Ne veruješ? Idi v Tolmin enkrat, idi; pa po gorsko se boječe obnašaj. „Gospoda“ te kmalo pocukne za škrico in popraša, kaj bi rad. Reci, da imaš zvito pravdo, da je tvoj oče bratu preveč dedinskega dela izgovoril, ti pa da bi brata rad recimo ogoljufal. Oj, koliko pomagatvev doboš! „Hoj, Juvanec“, porekó, „jaz sem vašega očeta poznal. Dober mož je bil, Bog mu daj nebesa, pri mojej duši! Ma, saj ste tudi vi pameten, Bog vam daj zdravilje...“

Oj, ne bodi ti žal, plačaj tem stvarjem še dva, tri litre vina, da bodeš užival popolno slast; kajti tudi pri tolminski „gospodi“ se občuti slast — a zaničevanja!

Takošen tedaj je Tolmin.

Tolmin, katerega redimo s svojimi pridelki, ki bi imel biti v duševnem obziru solnce, pri katerem bi se najzadnji Caderžen in Nemškorutar ogreval — Tolmin je močvir, njegov kužni duh preti nas pomoriti. Zato pa, ko pojdeš v Tolmin, zamaši si ušesa in žepe, da se te nič ne prime in da te nič ne odleti.

Sedaj se nam zopet ponuja Tolminec za kandidata v deželni zbor. Očitno se ve da ne; pri neodkritosrčnih ljudeh ni bilo to nikoli navada. Naša dežela je postala preobljudena, od dolzega in silnega uživanja izpita. Slabo zadržanje se po ljudeh, ki hodijo s trebuhom za kruhom po svetu, tudi doma bolj in bolj širi. Trebó bode ustanoviti gosposdarsko šolo na Tolminskem za one mladenče, ki so namenjeni prevzeti na domu gospodarstvo po očetih; trebó bode našim mladim ljudem obertnijskega poduka, da se ne bodejo potikali kot krošnjari in težaki najnižje vrste med svetom. S temeljito uzojo se da tudi zaprečiti, da se ne izlije svetovna popačenost v našo dolino. Od Tolminca pa takih naprav ne pričakujte, ker nikdo ne more dvema gospodoma služiti: dobremu ni hudemu, občenemu blagorju in lastnemu žepu. Zato pa, duhovniki, učitelji, posestniki in vsi, ki ljubite ljudstvo naše, bodi vam geslo pri bodočih volitvah: Tominca pa vže ne!

Velikim posestnikom!

Velike posestnike prosimo, naj se držijo narodnih kandidatov, ki so postavljeni od volilnega odbora. Ako se tega ne bodo držali, smo Slovenci v velikem posestvu zgubljeni. V Gorici se je osnoval odbor, pri katerem deluje tržaški upliv, stara deželna hiša, italijanska zagrizenost in slovenska omahljivost. Bratovsko roko so si podali sorodni življi, da bi zmešali

štreno v našem velikem posestvu in da bi spravili v zbor svoje moče. Med dotičnimi kandidati se imenuje tudi Devetakov zet! Ker so prvotne volitve na Tolminskem za narod častno izpadle, začeli so nasprotniki ruvati v velikem posestvu. Ako se jim namera posreči, spravijo v deželni odbor nam nasprotne moče in potem bo dobljeno vse to, kar so hoteli z volitvami na Tolminskem doseči. Poslanci iz velikega posestva volijo enega odbornika, ki je bil do zdaj Slovenec. Ako zmaga tam le eden italijanski kandidat, potem je odklenkalo slovenskemu odborniku in Slovenci s svojimi 2 tretjinami vsega prebivalstva na Goriškem bi imeli v deželnem odboru le enega zastopnika. Omenjeni volilni odbor se hvali, da ima že 64 gotovih italijanskih glasov in da jih dobi še kakih 20 od omahljivih Slovencev po raznih krajih dežele. Velike posestnike prosimo, naj ne dajejo pooblastil iz rok kateremu koli človeku, ampak naj jih pošiljajo dr. Tonklju. V pooblastilu naj pustijo prazen prostor, kjer ima priti ime pooblaščenca. Vse rojake brez izjeme uljudno vabimo, naj dajo svojo pomoč pri tem velevažnem narodnem delu. V slogi je moč; če se bomo cepili, gotovo propademo.

Dopisi.

S Krasa, 13. jun. — Teško in željno sem pričakoval g. M. odgovor; saj je bil že teden dni po prej napovedan, kakor se sploh važne reči poprej nanašujejo, da se ljudstvo lahko dostojno pripravi. Mislim pa, da je g. M. v 44. št. „Ed.“ oznanil svoje poslano le iz usmiljenja, da se namreč spokorijo vsi taisti, katere bi znala streia iz Sežane smrtno zadeti. Rodila je gora in vsi smo imeli priliko gledati novorojeno dete od obličja do obličja; za to so skrbeli dobri ljudje, ki so „Ed.“ brezplačno razpošiljali po Krasu. Dobil sem tudi jaz list v roke in ga pokazal najprvo prijatelju; ta pa je hotel poprej testament napraviti, predno se je odločil „poslano“ prebrati. Jaz pa ki sem bolj poterpežljiv, prebral sem vse od konca do kraja, stopil sem v presvetišče M. hiše, gljenega srca sem ponovil zadnje besede našega junaka, konečno pa vzkliknil „difficile est non scribere satyram“. Pa naj bo težko ali ne težko, jaz ne bom ne pisal satire, tudi ne bom resno odgovarjal, ker me nič ne srbi; povedati le hočem, kake misli so meni beročemu rojile po glavi. Forma, g. M., je v filozofiji, pa tudi v praktičnem življenji le prevečkrat, ravno taisto, katero napravi reč to, kar je.

„Rajmund, Rajmund, ti ne veš moči slovenskega jezika izrazom“, če praviš, da se je z manifestom ožjega volilnega odbora duhovščina ščuvala, naj se sovrastvo mej kraško prebivalstvo. — Pametna misel je, Kraševcem ne obetati hribov in dolin, saj gričev imajo veliko in dolin jim tudi ne manjka. Če bi bil jaz kraški kandidat, obetal bi jim le ceste, cest in cest zopet obilo, katere bi pa ne peljale, kakor vse druge v Rim, temveč naravnost v Sežano, najvažnejšo občino na Krasu. — Prav lepo je tudi, da nam g. poslanec in spe obeta držati se starega kraškega zakona: „Bog, cesar in narod“. Pred leti sem slišal staro geslo „vse za vero, dom, cesarja“. Morda je tu pregrešek v obliki ali pa skrb, da bo g. poslanec z drugovci dobro izbahjal; kakor n. pr. so evropejski poročniki ozir imajoč na navzoče muhamedanske poslance na čelu berolinske pogodbe zapisali: v imenu enega Boga, mesto kakor so poprej hoteli trojedinega B. — Povedal sem tedaj, kake misli so mi rojile včeraj po glavi; zdaj pa še nekaj o bodočih volitvah.

Kakor znano, je centralni volilni odbor postavil za sežansko glavarstvo le enega kandidata. Pričakuje pa, da Kraševci združijo svoje glasove, tudi kar se drugzega tiče, in da volijo značajnega in narodnega moža. Tu naj bo povedano, da ni prav, če rečejo volilci komenskega okraja volilcem sežanskega okraja: izberite si sami moža, mi imamo za naš okraj že svojega. Sež. glavarstvo ne pošlje za to 2 poslance v deželni zbor, ker sta 2 sodnijska okraja, ampak zato, ker zahteva število duš. Koristi obeh okrajev so skupne, oba poslance imata do vseh volilcev enake dolžnosti. Poslanec vzet iz kom. okraja, zastopa ravno tako sež. okraj, kakor mora zastopati poslanec sež. okraja komenske občine. Vse eno je tedaj, če sta oba poslance v kom. ali v sež. okraji, ali pa tudi v nobenem teh, samo da poznata razmere.

Koliko na Dunaji stanujočih mož je voljenih v občinah raznih dežel. Treba je le da se volilci poprej pomenijo in svoje glasove združijo. Za katerega pa bodo značajni in razumni Kraševci glasovali? Gotovo za g. M., če da pismeno izjavo, da bode zmirom glasoval z večino narodnih poslancev. To so zahtevali njegovi privrženci na shodu v Komnu; še večjo pravico, to zahtevati, imajo tisti, ki so se izrekli zoper njega.

Gotovo g. M. to tudi stori; saj pravi, da je naroden; iz doslednosti že moral se bo pridružiti narodnim poslancem. Da ta izjava mora biti javna (v časopisu ali kakor koli) je umevno samo o sebi, ker se je tudi javno zahtevala in ker le tako vsi izvedo, da je zadostil pogojem, katere so mu stavili. Ko bi

pa tega ne storil, kaj potem volilni možje? Njega voliti ne morete; to bi bilo zoper vašo moško čast. Mož bodi mož in mož ostane pri besedi. G. Silo tudi ne; on se je odpovedal in prav je storil, če možu, kakor je g. S., ne izkažejo vsi popolnega zaupanja, boljše je pustiti jih čakati, da pridejo do boljšega pričanja. Katerega tedaj? Poslušajte! Povem pa, da le svetujem. Gotovo je kak pošten siromak na Krasu, ki mu primanjkuje, da bi preživil sebe in svojo družino. Volite ga v deželni zbor. Glasoval bo zmirom z našimi poslanci. Škodoval vam ne bo; več bo koristil, kakor kak omahljivec. Pomagano pa bo njemu, dobival bode vsak dan 5 gld.; lahko si bo nekaj prihranil in če je enemu ali drugemu izmed vas dolžan, zna mu dati eno ali 2 dnini na račun.

To je rečeno, kakor pravi pesem, v „na pol joka, pol smeha“ tistim, ki bi ne hoteli slušati glasu gotovo jim le dobro želečega volilnega odbora. Meni so pa volitve prerresna stvar, da bi se lahko zraven smejal. Ljudstvo je dobilo pravico, da sebe sodi in sebi daje postav. Pa vendar, zakaj je toliko postav, ki ljudstvu ne ugajajo. Zato, ker nema vsak poslanec potrebne pameti in modrosti k svojemu službovanju. Pregovor pravi, da komur Bog da službo, mu da tudi potrebne pamet. Poslancem pa da službo ljudstvo, potrebne pameti jim dati ne more; če ima slabe zastopnike, je samo krivo. Poslušajte tedaj, kaj piše o volitvah mož, katerega čisla in spoštuje ves nemški katoliški narod:

„Vsak, ki ima pravico voliti, naj dobro poprej premisli in naj voli vestno. Ne daj tedaj svojega glasu možu, ki veliko govori: to stori zato, ker se boji, da bi mu njegova modrost ne presedala, če ostane v možganih.

Tudi tacemu ne, ki ima mutastega hudiča na jeziku; ki se boji govoriti bodi si iz bojnosti pred časopisi, ali pa radi tistih, ki ga lahko pošljejo v pokoj. Tudi takemu ne, ki vpije, da vas ljubi in mu hoče zbog te ljubezni srce počiti. Ne bo mu počilo, ne, glava mu je otekla in on hoče, da bi padali prednj in kričali: To je bog, ki nas je rešil iz sužnosti in tmine. — Tudi takemu ne, ki nima svojega prepričanja, ki se mora zmirom posvetovati in stori le to, kar mu njegovi bogovi veleajo. Tak naj ostane doma, naj varuje ženo in krmi živino. — Tudi takemu ne, ki misli, da je poslanstvo služba ali obitnija; tudi ne ravno radi 5 gld., pa zato, da bi dospel višje v lestvi ali pa dobil rudeč trak v gumbovo lukujo. Tudi takemu ne, ki se sam ponuja. Ženska, ki se možem v zakon ponuja, bo težko dobila poštenega snubača. Tudi takemu ne, katerega družinske razmere so slabe in zanemarjene. Če svoje družine ne zna vladati, kako bo skrbel za druge? Tako jih bi pokazal lahko še več različne monture; odgovor bi se zmirom glasil: varuj, nas Gospod!

Pa stvar bi bila predolga. Rajši dam kratko v dilo. Vsi, ki nimajo vere, že vedo zakaj je nimajo. Ali se ne vjemia njih življenje z nauki naše vere, ali so pa tako popolnoma, da mislijo, da jim ni treba Odrešenika, kakor norec misli, da ne potrebuje zdravnika. Tacega ne voli, od katerega komaj veš, ali ima vero ali ne. Voli moža, od katerega veš, da je kristijan, da se boji Boga, da ima srce za ljudstvo, da je pameten in previden, da ve kaj in kje manjka in ne misli, da je najmodrejši za gospod Bogom. Tako nekako piše nemški poštenjak. Zna biti, da bi taki nauki tudi našim volilcem ne škodovali. Konečno pa ponavljam: Volitve, bodi si v občinski zastop, ali v deželni ali v državni zbor, so stvar važna, vestna in sveta. Verska, narodna in gmotna vprašanja pretresujejo možje, katere vi volite, katere vi pošljete, kateri so vaši zastopniki, na katerih govore in menenju se sklicuje vlada, v katerih smislu dobite postav.

Sami lahko premislite, ali je stvar preudarka vredna ali ne. V vaših rokah so volitve, od vas je odvisen izid.

S Krasa, 10. jun. — (Irredentizem na Krasu.) Veliko zanimivega nam pripoveduje zgodovina o časih ljudskega preselevanja. Narodi so iz severnih in severovzhodnih krajev ubogo Italijo zeló in mnogokrat vznemirjali. V novejših časih se ravno nasprotno godi: da se iz blažene irredente, če tudi ne celi narodi, vendar posamezne družine mej Slovence na Kras in v Istro naseljujejo, ki jim včasih nikakoršne časti, toliko manj koristi delajo.

Iz blažene irredente pridejo navadno suhi, bosonogi, v vsakem obziru potrebni ljudje, ki so sprva primorani s trdom in potom služiti si vsakdanjega krpah ali pa beračiti. Ali oni znajo stvari dobro obracati in slovenske sile prav dobro za se uporabljati. Po par desetletjih postanejo deset — dvajset — da še celo petdeset — in stotisočarji. Od kod to? Prepuščam to uprašanje čitatelju v rešitev. Ko dospejo do takega bogastva, postanejo pogosto pravi despoti in vladarji celih občin, da celih okrajev. Oni imajo v rokah vajeti, s kojimi priprosto ljudstvo in cela županstva po svojem vodijo in obračajo: njim se mora vsaka želja izpolniti naj si bo tako ali tako. Rekel sem, da taki ljudje nam včasih ne delajo časti, in v to evo vam dokaz:

V N. na Krasu uselila se je taka družina, ki je iz blažene irredente doma. Opomogla si je prav dobro in lahko rečem, obogatela je. A s premoženjem rastlo je sovrastvo omenjene družine do slovenstva in še bolj do naše ljube dinastije. To je dospelo pred nekaj tedni do svojega verhunca. Malopridna ženska, ki se ni mogla razsrditi nad našo prelubo cesarsko družino osebno, vzela je cesarjevičovo in cesarjevičine podobi, jame jih zaničevati in trgati. Žandarmi niso oddaljeni od dotične hiše, ko pol streljaja, vendar se jim ni posrečilo, da bi bili v svoje pest dobili hudobnico, ker je koj potem odnesla pete v blaženo irredento, od koder naj bi nikdar več ne prišla nazaj. Take ljudi redi in masti naš mili in krotki narod. Ali ni boljše, da pustimo take ljudi, naj imajo kupčijo med seboj, in da kupujemo rajši pri svojih? — — e —

Iz kanalskega sodnijskega okraja, 6. junija.

— Večkrat imam priliko pogovarjati se s kanalskimi možmi. Pred nekaterimi dnevi me je o taki priliki močno razveselilo slišati, da kanalski tržani namravajo osnovati podružnico kmetijskega društva.

To je pametna misel in vresničena bo za okraj posebno koristna. Zvedel sem pa tudi, da je bilo dosedaj malo udov iz tega okraja pri kmetijskem društvu; menda samo gospoda dekan in župan kanalski, ki sta iz svojega plačevala. Nekaj časa je tudi občina iz svoje blagajnice za tri ude izmed starešinstva ta davek odrajovala. Pa časi so se spremenili. Eden zmed onih treh je šel v večnost, toraj kmetijske družbe več ne potrebuje; drugega, za katerega je občina plačevala, niso več volili v starešinstvo, ker je kakikrat precej glasno govoril, močje pa, ki so „svoji k svojim“, so rekli, da resnica v oči kolje, torej tacega ne v starešinstvo. Le tretji je milest našel in prejema še vedno brezplačno kmetijskega društva list, ker občina zanj plačuje.

Pravijo, da oni ki je umrl in ga je občina podpirala kot uda kmetijskega društva, je zapustil premoženja do trideset tisoč; ta ki še uživa podporo, je pa prvi bogatin v svoji vasi in bi brez škode zamogel sam za se in še za marsikerega povihu plačati. Kako je to, da občina ni svoje podpore naklonila potrebnim pa razumnim možem, ki se trudijo in delajo, in jo daja in jo je dajala takim, kateri živé kakor ptice pod nebom in trava na polji? Upajmo, da kadar se uresniči misel, da se ustanovi podružnica, nakloni gospod župan s svojo modro previdnostjo občinsko podporo takim možem, ki so je vredni in potrebni.

Iz Tolmina, dne 13. junija 1883. Dopis iz Tolmina v 23. št. „Soče“ dal mi je povod, da tudi jaz

nekoliko spregovorim o narodnosti v Tolminu. Resnično je, da je narodno petje popolnoma zginilo, ker stari pevci od Furlanijeve dobe so se deloma po službah razkropili, deloma so pomrli. Mlajši fantje so res pred nekoliko časom veselje do petja pokazali in so se ga tudi nekoliko učili, pa morali so petje opustiti, ker jim ni čas pripustil, večerne ure so pa za godbo odločene. Tirjati se ne more, da bi svoja opravila zanemarjali in se petja učili. Predsednik godbenega društva je tudi obljubil, da bo o primerem času petje podpiral; vse naenkrat pa ni mogoče. Bodimo zadovoljni, da le godba, ktera vže veliko forintov stane, še nekoliko napreduje. Veselje do godbe ni več tako, kakor je bilo v začetku. Uzrok temu je, da je bilo društvo okoli 6 mesecev brez kapelnika; med tem časom se je število delavnih udov skoraj za polovico skrbilo. Nekteri so odstopili, ker niso mogli mesečne plačevati, nekteri so pa k vojakom odšli. Želimo toraj, da bi se godbeni odbor strogo po društvenih pravilih držal, in odboru naj bo tudi na tem, da bi se prej ko mogoče delavnim udom mesečnina znižala.

Dne 27. t. m. to je na „tolminski trg“ privabila je tolminska godba obilno ljudstva v Tolmin; svirala je pri navadni slovesni procesiji. Nadjali so se fanti in dekleta, da bodo popoldne kakor po navadi plesali; pa so se varali. Imeli smo na tolminski trg le navadno „Platzmusik“; plesa željna mladina si je morala pa drugzega godca najeti. Želimo tudi, da bi delavni udje šlo bolj pridno obiskovali.

Resnično je, da se je preteklo leto v čitalničnem imenu ptuji duh šopiril in da se ne spominjamo več zadnje besede, ktero bi bili tolminski čitalničarji v pravem namenu in brez ptujega duha priredili. Prizadevali so se pred nekoliko časom nekteri gospodiči in gospice napraviti besedo, pripravil jim je odbor vse potrebne knjige, pa spodletelo jim je. Nadjali smo se, da bomo imeli v kratkem vesel večer, pa splavalo je vse po vodi. Glavni zadržek je bilo petje. Naprošeni sti bili dve gospici, da bi sodelovali pri petji; pa nisti se hoteli ponižati, kar sti tudi pametno storili. Kaj pa bi se bilo pelo in kako, je vprašanje: slovensko gotovo ne. Peti bi se bilo moralo v slovenski čitalnici nemško ali pa italijansko: no to bi bila lepa reč; čitalnica bi bila potem?

Kar se tiče tretje osebe, od katere se piše, da zaradi svojega stanu ne bo igrala s tem ali onim, ni res, ali pa se je v dopis mogoče pomota vrnila. Ta oseba se ni izjavila, da „ne bo igrala s tem ali onim,

ker je vže poprej vedela, da enakega stanu nima drugi v Tolminu. Ako bi ne bila marala igrati, bi se tudi ne bila za ničesar brigala, ampak bi bila na prvo vprašanje odrekla.

Tako je tedaj napad v 23. številu „Soče“ na vse 3 osebe neopravičen. Ne razumem, kako so se mogle vabiti k petju v slovensko čitalnico take osebe, ktere nimajo slovenskega duha.

Ako se bo kdaj nameravalo, kako narodno veselico napraviti, ozira naj se že v začetku na domače ljudi. Ali nima Tolmin mnogo zalih deklet, katere bi se lahko privabilo, ne da bi trebalo prositi jih s klubom v rokah in z rokovnicami, in ktere so tudi sposobne sodelovati bodi si pri petju, bodisi pri igranju. Če se bo pa tako postopalo, kakor se zdaj, se ne pride do družega uspeha, kakor do tega, da bomo prisiljeni zbrisati iz društvenih pravil članek, kateri govori, da je čitalnični namen napravljati veselice, igre itd.

Neopravičen je tudi napad na lastnika lepe dvorane, ktere letos nismo še potrebovali. Lastnik dvorane imel je v tem letu take razmere v družini, da mu ni bilo mogoče jo odstopiti. V poletnem času pa dvorane ne potrebujemo, ker imamo lepe in sposobne prostore pri cerkvi in na strelišči.

Terorizem se v čitalnici nikakor ne nahaja, ker Tolminci niso taki ljudje, ki bi se pustili strahovati brez dobrega uzroka. Da se pa delajo razločki med stanovi, posebno pri plesih, so pa menda, kakor sem poizvedel in nekoliko sam prepričan, nekteri Tolminci sami zakrivili.

Ravno sedaj imamo v Tolminu jako prijazne gospode uradnike, kteri društva, posebno godbo, izdatno podpirajo, in sicer tako, da bi se brez njih podpore ne moglo izhajati; moramo jim biti srčno hvaležni in želiti, da bi še dolgo pri nas ostali.

Nadejam se, da mi ne bo nikdo ugovarjal; če mi pa hoče odgovoriti, me bo prav veselilo.

Narodnjak.

Iz Istre, Tabor v Brezovici. Sprejmi, draga „Soča“, zopet iz Istre jeden kamenj, koji pripomore našemu, milemu slovenskemu narodu do željene palače — narodne vzbujenosti. — Koncem lanskega leta si prinesla iz Istre veselo vest, kakó sta dva mlada narodnjaka ustanovila v Brezovici narodno kmetsko čitalnico. A, hvala Bogu, to ni zadostovalo! Čitalnica ni bila samó ustanovljena, marveč ona je pričela tudi koj delovati, dasi je imela mnogo zaviralcev. Kaj bi rekla, draga „Soča“, ako ti povem, da je med nasprotniki tudi oni, koji je postavljen na čelo ljudstva, za koje bi moral žrtvovati duše in telesne moči?

Čitalnica je dobro napredovala. Njena ustanovitelj in voditelj nista še mirovala; pričela sta dogovarjati se z društvom „Edinost“ v Trstu, da bi isto na jeden ali drugi način hotelo podpirati nju započetje ter sploh krepkeje pospeševati narodno vzbujenje. Nju glas ni ostal „glas upijotčega v puščavi“, marveč našel je prijeten odmev. Društvo „Edinost“ je uslišalo nju prošnjo ter odločilo pri posvetovanji v Brezovici, koje je bilo dne 26. aprila, da boče v Brezovici dne 3. junja občeno zborovanje društva „Edinosti“ na prostem. Ker pa vlada tega ni dovolila, spremenilo se je zborovanje v pravi tabor. Toliko bolje!

Celi teden pred „taborem“ bilo je ljudstvo radostno; dobro znamenje, da je pripravljeno vzbuditi se iz narodnega spanja, ako bi le imelo buditeljev. — Cestita duhovščina, narodni učitelj ali spite? Ljudstvo čaka vašega glasu, da je pokličete iz narodnega groba! Genite se, pričnite delovati v korist in blagor milega naroda, od kojega živite! Malo delavnosti, nekaj požrtovalnosti, pa bode „čitalnica“ ustanovljena. — Ne bi smelo biti nijedne vasi, v koji sta duhoven in učitelj, da bi ne bilo narodnega društva! Kolikokrat je vže draga „Soča“ opominjala k vztrajnemu delovanju, a vse je bilo skoro zastoj. Zdi se, kakor da bi nekoji gospodje ljubili narodovo spanje! Jednega tacega — žalibog — imamo tudi tukaj, kajti po njegovih mislih ni treba ljudstvu „čitalnic“, še manj „taborov“ in sploh nič družega nego motike. Žalostno, a resnično! — Ali bi „čitalnice“ ne bile tudi prvi agitatorji pri volitvah, katere sploh povsodi velike preglavice delajo narodnjakom, a ljudstvu so deveta briga? Zakaj? Ker nima pojma o stvari, ker je zapuščen! Temu pa so uzrok oni, koji so ljudstvu voditelji in učitelji. Koliko se dá doseči, ako se hoče, kaže ravno pred pol letom ustanovljena „čitalnica“ v Brezovici. Akoravno je ista v gorenjej Istri prvo slovensko narodno društvo; akoravno je ljudstvo povsodi narodno zauemarjeno, — vendar se je „čitalnica“ uže prikupila narodu in to še posebno sedaj po „taboru“.

Ljudstvo je radovedno gledalo priprave, radovedno je bilo, kaj bode. Če tudi je mnogo njih z glavo zmajevalo, vendar so nekoji — posebno čitalničarji — radi pomagali. Uže predvečer, dne 2. t. m., je pokanje topičev in veselo petje čitalničarskih pevcev naznanjalo, da je vse pripravljeno, da ni treba družega kot lepega vremena.

V nedeljo uže na vse zgočaj si videl narod z belo — modro — rudečim znamenjem na prsih in to

posebno domačo godbo in pevce, pa odbor čitalnični: vsim na čelu pa č. g. I. Kocipera in g. P. Medvešek-a.

Vsi skupaj smo šli ¼ ure naprati t. z. „taboritom“, koje smo počakali pri prvem slavaloku, ki je stal na postranski cesti, koja pelje v Brezovico, in imel je napis: „Na tabor!“

Tržaška gospoda — Slovenci in Hrvatje — pripeljali so se v dveh kočijah, iz kojih so vihrale slovenske trobojnice.

Mej došli mi bili so prvaki slovenski in hrvatski iz Trsta; tako oba gg. urednika slovenskih časopisov, predsednik slovenske „čitalnice“, deputacija podpornega društva, „Sokolov“ 16 — a le kot privatni, ker jim je policija prepovedala pravi izlet.

Po srčnem pozdravu in stiskanji bratskih rok so „Sokolci“ odšli dalje skozi Materije, kjer so bili od g. Kastelca lepo sprejeti, dalje v Ilrušico, kjer so položili na grob ranjega rodoljuba Švaba venec, kojega je poslalo društvo „Edinost“ kot svojemu doletnemu zastopniku.

Drugi pa smo šli skupaj mej sviranjem godbe v Brezovico. Pri drugem slavaloku na mostu pred vasio z napisom: „Slava Slovanom“ in „Živela Avstrija“, pred „taboriščem“ bil je med pokanjem topičev drugi sprejem od brezoviških deklet in mnogo občinstva. Šli smo v čitalnico in od tod smo se razkropili ogledovat si lepo polje in okolico. To je bilo zjutraj po 8. uri.

Do poldan je vedno prihajalo ljudstvo iz bližnjih krajev, a le posamezno. Po poldan pa so pričela prihajati razna društva in ljudstvo iz daljnih vasi še zastavami. Vse sta sprejemala č. g. Kociper in g. P. Medvešek, odborniki in drugi čitalničarji s peveci in godba pri slavaloku ter jih odvedli na prostorno „taborišče“, okoli kojega so vihrale razne velike in male, narodne slovenske, hrvatske, cesarske in razne druge zastave. V srečini bil je krasen, velik oder z napisom: „Vse za narod!“, ves ozaljsan s zelenjem in vencji, kojih so do 70 spletle brhke brezoviške deklet. Hvala jim!

Lepó je, ako se uže v mladosti pokaže nagnenost do svoje narodnosti, da se tudi pri nežnem spolu vzbudi narodni čut, kajti kot pozneje matere bodo gotovo svoje otroke narodno odgojevale. To je važno posebno tukaj, od koder gre mnogo njih v Trst, kjer se potem poroče — a njih otroci so navadno laski odgojeni. To je za nas Slovence jako žalostno! Bog dal, da bi bilo kmalu drugače! (Konec prih.)

Politični pregled.

Preteklo soboto 9. t. m. vršile so se volitve za deželni zbor kranjski v kmečkih občinah ter so bili voljeni kandidatje po narodnem centralnem volilnem odboru priporočeni razen v dveh krajih. Za okraj Kočevje, Lašice in Ribnico je bil voljen namesto po odboru priporočenega g. Fortune narodni graščak Karol Rudež, za okraj Černomelj in Metliko pa sodnik Dev — tudi narodnjak — namesto dekana Aleš-a. Mesta in trgi so volili v torek 12. t. m. Tudi v tej skupini so bili voljeni kandidatje centralnega odbora in sicer skoraj povsod jednoglasno. Le v Rudolfovem je zmagal profesor Šuklje z 206 glasovi proti proštu Urhu, ki je bil od centralnega odbora priporočen in je dobil 90 glasov. V Trziči je zmagal narodni kandidat dr. Samec proti nemškemu grofu Thurnu z večino le dveh glasov (111 proti 109) kljub temu, da mu ni duhovščina niti jednega glasu dala. V Postojni je dobil narodni kandidat dr. Hinko Dolenc z 78, nemški dr. Deu pa 48 glasov. Isti dan je volila tudi trgovinska zbornica dva narodna poslanca, namreč zbornice predsednika Kušar-ja in tajnika Murnika. Do sedaj razpolaga tedaj deželni zbor kranjski čez 25 odločno narodnih poslancev in jednega zmernega Nemca, župana Braune-ta iz Kočevja; narodna stranka razpolaga torej že sedaj čez dve tretjini glasov, ker je vseh poslancev 36. Veleposestniki volijo še 10 poslancev danes 15. t. m. Izid te volitve je negotov; stranki si držiti ravnotežje, razlika na jedno ali drugo stran bode neznatna.

V Dalmaciji so se vršile volitve v kmečkih občinah 12. t. m. Voljeno je bilo 20 poslancev, katerih pripada 14 hrvaško-narodni, 6 pa srbsko-avtonomistični stranki.

Z ozirom na notranjo politiko je sedaj drugače vse mirno, le v nižje-avstrijskem deželnem zboru so poskusili napraviti nekateri poslanci n. z. koliko hrupa z že znano in po cesarji potrjeno šolsko novelo, katero namerava minister-

stvo že v teku prihodnjega meseca dejansko izpeljati. Tudi so začeli ustavoverci, kateri ne morejo brez prepira in škandala živeti, kakor ne riba brez vode, dunajsko prebivalstvo vznemirjati in plašiti s tako zvano decentralizacijo železnic, t. j. Dunajčanom ubijajo v glavo laž, da namerava ministerstvo železnične urade iz Beča v druga mesta preložiti, kar bi bilo Dunaju za mnogo stotisoč goldinarjev na leto v škodo. Nekaj se bode sicer v tem oziru zgodilo, a le to, kar zahteva korist občinstva in vojske.

Na Nemškem je položil vodja nemško-liberalne stranke Benningsen svoja mandata za državni in deželni zbor, kar je povzročilo mnogo začudenja. Iz tega se sklepa namreč, da bode kmalu konec takozvanemu „kulturkampf-u“, to je bil boj za omiko, a tako, da je bilo čez 1000 župnij brez duhovnega pastirja, da so škofe in duhovne, kateri se niso hoteli „majnikovemu zakonu - maigesetz“ podvreči, po temnicah zapirali, da so mogli verniki le po noči, skrivši v skednih in skritih prostorih sv. mašo slišati in sv. sakramente prejemati, ker niso smeli taki uporni duhovniki — in teh je bila ogromna večina — maše brati in sakramentov deliti. Bismarck je katoliško Avstrijo in Francijo premagal ter se je nadejal, da bode tudi 10 milijonov nemških katoličanov prepognil, a mož se je zelo motil, in sedaj mora v Kanoso.

V Srbiji, v vasi Gamzigrad, so se uprli kmetje — kakih 400 — proti vladnim uradom, ki so najbrže presurovo proti ljudstvu postopali. Izid in okolnosti tega upora niso še znani.

V nedeljo vršile so se v Rimu volitve v mestni zastop, katerih so se klerikalci čez dolgo let prvič zopet udeležili. Izmed 34 odbornikov izvoljenih je le 8 odločnih liberalcev in 12 klerikalcev; 14 kandidatov postavljenih je bilo od obeh strank.

V italijanski državni zbornici v Rimu je povzročila volitev kneza Colonne strašanski škandal. Jeden poslanec mu je namreč v zbornici očital, da je izvoljen s pomočjo 50.000 lir podkupil. Pri vsem tem je zbornica volitev Colonne potrdila.

Domače stvari.

Odlikovanje. Preteklo nedeljo popoldne so napravili nekateri društveniki goriškega podpornega društva in drugi slovenski rodoljubi iz Gorice izlet v Šerapeter kjer so slavili predsednika, g. Povšeta, ki je bil tisti dan odlikovan zlatim križem za zasluge s krono. Navzoči so bili: deželni glavar vitez Pajer, predsednik kmetijske družbe grof Coronini, državni poslanec dr. Tonkli in mnogi drugi pospodje. Slovesnost se je vršila lepo in dostojno. Domači in miruski pevci so prijetno razveseljevali pričujoče, veteranska godba iz Pervachine se je dobro obnesla. Imenovani in drugi gospodje so napivali v slov. jeziku, grof Coronini tudi podpornemu društvu. O mraku so se udeleženci razšli s srčno željo, da bi se enake počestne zabave pogosto ponavljale.

Zaupnico dr. Tonklju so podpisali naslednji občinski in cerkveni predstojniki: Komen 30.5. 1883 Jak. Doljak, žup. dekan, — Franc Kovačič, podžupan — Frid. Schvara, župan, — D. Gaspari odbornik — Anton Volčič, odbornik — Val. Stanič, odbornik. Suta, 30.5. 1883. Načelnik: Janez Pipan, — Stefan Malič. Škerbina, 31.5. 1883. Pet. Vuga kurat, — Franc Banc duhoven, — Jos. Pipan, župan. Lipa, Leop. Vuk, vikar. Temnica, 31.5. Jan. Jug, vikar, — I.6. Josef Trampuš, župan. Kostanjevica, 31.5. Ant. Šiligoj. Vojšćica, 1.6. Josef Peric, župan, — Fr. Hebat, vikarij. Selje, 1.6. Matija Pahor, župan. Brestovica, 1.6. Val. Semolič, župan. — Mavhinje, 1.6. Ant. Keber, vikar, — Janez Pipan, župan. Slivno, 1.6. Andrej Peric, župan. Nabrežina, 1.6. Janez Marušič, vik. — za nadž. Jan. Caharjio Fr. Nemec. Š. Polaj, 1.6. Jernij Kosmina, župan, — Matevž Primožič, vik. Zgonik, 1.6. Gruden, — Josip Pelicon, župnik. Pliskovica, 1.6. A. Pelicon, vik. — Andr. Širca, župan. Veliki dol, 1.6. J. Marcola, vik., Jož. Trobic, župan. Berje, 2.6. Jož. Uršič, župan. Gorjansko, 2.6. And. Uršič, žup. — Št. Možetic, vik. Gabrovica, 2.6. Jos. Slunder, vikar, — Ant. Luin, župan. Kopriva, 2.6. Vinko Zepa, žup. — Mat. Perjavic, duh. Skopo, 2.6. Ant. Koželj, duh., — J. Živic, tajnik. Dutovlje, 2.6. Andrej Lah, žup. — Ant. Kranjec, duhov. Vel. Repen, Jož. Purič, župan, — Mat. Sila, duh. Tomaj. Urb. Golmajer, žup. dek., — Černe, župan. Križ, Jožef Gomelj, naček, —

Ant. Mazorol, podžupan. Lokva, 3.6. J. Gregorčič, župan, — Janez Rekar, kaplan. Rodik, Ivan Narebe, župnik. Dane, Miha Svetina. S. Kocijan, F. Klemen. kaplan. Lezeče, Fr. Perhanc, načelnik. Pivača, And. Martinčič, duhovnik. Povir, Jan. Berek, načelnik, — Jos. Novak, župnik. Merče, Matija Kariž, podžup. — Ant. Kariž. Kazlje Fran. Tomšič, kaplan. Štorje, I. Treven, kaplan. Avber, Svetlin župnik, — Alojz Fabjan, župan. Stanjel, Janez Kočevar, župan, — Ant. Fabiani, J. Golob, J. Klobovs.

Naznanilo. Preč. g. dr. A. Gregorčič nas je naprosil, naj objavimo sledeče: „Zvedel sem, da nameravajo nekateri volilci v okolici goriški in v velikem posestvu meni dati svoje glasove. Zahvaljujem se jim uljudno za čast in zaupanje, katero so mi hoteli s tem izkazati, ob čemur jim pa naznanjam, da ne sprejemam kandidature za prihodnje volitve v deželni zbor goriški v nobeni skupini, da se ne bodo glasovali cepili v škodo narodni disciplini. Pomnoženi volilni odbor je postavil po resnem preudarjanju vseh okoliščin kandidate; teh naj se drži vsakdo, kdor hoče napodu in meni ustreči. V Gorici, 15. junija 1883. Dr. A. Gregorčič.“

Z radostjo pozdravljamo to izjavo in želimo, da bi bila drugim v posnemo.

G. Franc Povše se je odpovedal kandidaturi v goriški okolici in je sprejel ono v velikem posestvu, ki mu je sploh naklonjeno. Živio!

Rihenberški volilni možje so baje proti dr. Rojcu in nameravajo voliti nekega osebnega prijatelja svojega župana, ki je neki gospodi bolj po volji, ko dr. Rojcu. Upamo, da Rihenberžani spoznajo še o pravem času, kaj zahteva politična modrost, in da se ne bodo smešili pred slovenskim svetom. Vladi bodimo pokorni kot prosti državljani, a ne kot služno orodje. Vlada izraža svoje želje, ali narod mora soditi, ali se vjemajo vladne želje z narodovimi.

Godba tuk. pešpolka nadvojvode Leopolda svira kar je nekaj časa vsako sredo ob 7. uri zvečer na Travniku. Kakor vselej imela je tudi pret. sredo lepo število poslušalcev, mej njimi mnogo izbornega občinstva. Ta večer je po več tedenskem dopustu zopet prevzel vodstvo godbe gosp. kapelnik Czansky, ter je takoj pri prvem nastopu prijazen iznenadil nas Slovence sprejemši v spored prelep David-ov potpourri s slovenskim naslovom: Narodne pesme, kateri je se ve naš prijatelj „Corriere“ sprejmeil v „Canzoni nazionali“, če tudi se je pred nekaj meseci repenčil nad isto slavno godbo, ker se je predrznila naslov tuk. gledališča posloveniti in ponemčiti. Bal se je, da bi neslovenski poslušalci izvedeli, da je ta — najlepša točka celega sporeda obsegala krasne slovske nar. pesme: „Rado ide“, „Mila lunica“, „Još hrvatska“, „Kje dom je moj“, i. t. d. končujoč z impozantnim „Hej Slovani!“

Mi se gosp. kapelniku Czansky-u prav iskreno zahvaljujemo za prijazen iznenadenje ter ga prav lepo prosimo, naj nas blagovoli pogostoma razveseliti s prekrasnimi slovenskimi melodijami, tem bolj ker je slavno moštvo priljubljenega polka naša braća — Hrvati.

Osnovni odbor „Cecilijanskega društva“ v goriški nadškofiji je podal preč. kn. nadškof. ordinarijatu prošnjo za potrjenje pravil.

Iz Tolmina se nam piše dne 10. t. m. „Da se čez Tomin tolikanj zabavlja, ne le po vsem Tomin-skem, ampak tudi po vsem Primorskem in celo vsem Slovenskem ter da nas Soča tolikokrat neusmiljeno poplavi, nismo sploh Tominci sami uzrok, marveč ptuji cvet, ki naše samopasnike malopridno podpira, in nekateri veljavni možje po Tomin-skem, ki svojo čast in poštenje tako slepo nam v škodo in sramoto za tolikanj umazano v Tominu vihrajočo zastavo žrtvujejo.

Nikar ne mislite, da tominski tržani ne previmo, kako je pri nas vse na slabi, pogubljivi poti; toda pri sedanjih okoliščinah ne upamo spraviti pošteni težnji v veljavo. Ako bi „Soča“ večkrat tako poplivila naše blato in tukajšne „Sočascheue“ kot je bila storila v predzadnjem listu, potem bi s časom že odstranili zagrinjalo, za katerim čaka krah.“

„Slovenski jez“ v Brdih je imel dne 10. t. m. svoj redni občni zbor. Dasi je malo pred zborom dež lil in poti ogrdil, sešlo se je bilo vendar precejšno število samih odličnih rodoljubov. Po kratki razpravi o delovanju društva v minolem opravi- letu bile so volitve. Za predsednika je zopet z vzkli- kom izvoljen č. g. Ant. Znidarčič, vikarij v Gradnem; v odbor so izvoljeni; č. g. Franjo Goljevšček, kaplan v Biljani, gg. Jož. Kožlin, župan v Biljani, Ant. Znidarčič, župan v Vedrijanu, Jož. Čopi, učitelj v Šmar-tnem, Franc Cukjati, posestnik, v Medani, Ant. Jak- končič, posestnik v Slovrencu, in Miha Zamar, pose- stnik v Flojani. Za namestnike so izvoljeni gg. Ru- stja, učitelj v Kozani, Zoržut, učit. v Medani, in Vo- dopivec, učit. v Višnjaviku. Po zboru je odbor izvolil iz sebe za podpredsednika Ant. Znidarčič-a, blagajnika

Jož. Kožlina, tajnika Fran. Goljevščka, kateri so tudi do zdaj isto službo — brezplačno opravljali.

Zbor je sklenil g. predsednik s trikratnim „ži- vio“ Njegovemu Velicanstvu presvitlemu cesarju F. J. I.

Po zboru so imeli nekteri društveniki skupno večerjo, pri kateri je pevski zbor pod vodstvom g. Mariniča lepe zapel.

Govorilo se je tudi o poslancih mnogo. Toda petje in napitnice so bile vzrok, da je čas prehitro zbežnil. Ko so se društveniki razhajali, se zopet vlije velik dež, da poskuša, je li „jez“ trdno postavljen. Nadjamo se, da ga Bog ne pusti odnest, ker brani vero, dom, cesarja.

„Dudelsak“ (godbeno orodje, meh), katerega so dobro rabili neapolitanski godeci po Biljani malo pred občnim zborom „Slov. jez“, naredil je svoj „furor.“ — Še večji „furor“ je pa naredil neki g. učitelj, ki je upričo ljudstva razgrajal zoper novo sodnijo v Brdih. O moj ljubi „sosed“! kam Vam je pamet zašla? Učite se po pravih logike misliti! —

Prostor nam ne dopušča, da bi že danes od- govorili goriškemu listu, ki se baha z italijansko o- miko, na goropadne surovosti proti Slovincem v zadnji številki.

G. Rajmunda Mohorčiču smo imeli odgo- vor napravljen, pa smo ga morali odložiti zaradi dru- gega gradiva.

Zahvala.

Vsem onim od blizu in od daleč, kakor tudi vsem kanalskim prebivalcem, potem gg. uradnikom c. k. sodnije in davkarije, ki so brez razločke spremili v tako ogromnem številu mojo predrago in nepozab- ljivo soprogo

IVANKO

do tihe gomile, ter s tem pokazali mi pravo in glo- boko sočutje v prebitki in nenadomestljivi zgubi, iz- rekam tu v svojem in v imenu obestranskih potrlih družin, mojo najsrčnejšo zahvalo.

V Kanalu, 15. junija 1883.

Zalujoči
JOSIP HÖNIG.

Naznanilo.

V nedeljo 24. t. m. bo v Devinu navadni veliki somenj sv. Ivana.

ŽUPANSTVO DEVIN.

Dr. Pattisonava vata za protin

najboljše zdravilo zoper

protin in revmatizme

vsake vrste, kakor: bolečine v obrazu, psih, vratu in zobeh, protin v glavi, rokah in nogah, trganje po udih, bolešt v hrbtu in ledjah.

Zavitke po 70 kr., polovica 40 kr., pri: G. Cristofoletti, lekar pri črnem medvedu v Gorici na Travniku.

Ljudi in blago spravlja

A M E R I K O

najbolje in najceneje

ARNOLD REIF, na Dunaji,

I. Kolowratring, Pestalozzigasse 1.

Franc „čisti hitro in gotovo.“
Professor KARL pl. BRAUN na Dunaji.

Jožefov ne uzrokuje nikakih težav
Professor pl. BAMBERGER na Dunaji.

Grenki „dela bolj uspešno, ko
druge grenke vode.“

Studenec Professor LEIDENSTORF na Dunaji.

Zahteva naj se vedno in razločno: FRANC- JOŽEFOV GRENKI STUDENC. Zaloge povsod. V Gorici: lekar g. Cristofoletti in A. Seppen- hofer. Razpošilja se iz Budapešta.

Samo 10 g. 75 k.

popolna obleka iz mešanine (Stoff).

Samo 8 gl. 50 k.

moderna povrhuha suknja.

Samo 3 gld.

hlače iz mešanine.

Samo 5 gl. 50 k.

popolna obleka iz platna
v zalogi obleke za gospode

Ignacija Steiner-ja v Gorici,

nasproti nadškofjski palači.

Obleka za otroke vsake starosti, zaloga mešanin, vsakovrstnih domačih in tujih izdelkov, lastna šivarnica, dela se po meri hitro, fino in trdno.

Nepremočljivi plašči, ponočne suknje, lov- ske suknje, perilo za gospode, zavrtniki, plašči za gospe posebno priporočeni.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mno- gih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrudovratniše ž- loččne boleti. Prav izvrstno vstrežajo zo- per hemoroide, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črvoznim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper bitje arca ter čistijo pokvarjeno kri. Ona ne preganja samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbo in pošiljavo pa edino v lekarnici Cristofoletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Madonna v Korminu. Ena steklenica stane 30 novcev.

Pasi kilovim najnovejše sestave, prav pripravi in trd- ni VLAČNI, BREZ

SNETI, kakor tudi vsake vrste obveze, s pavli za človeka, angl. in franc. nogovice proti krču, najno ejši pasovi za nosilce, vse ranocelske priprave iz gume in vse potreb- ščine za bolnike.

O. NEUPERT, prej J. G. ZIEGER, Dunaj, ustanovljeno l. 1873, kakor prej l. Graben 29, zno- tra v Trattnerhofu, Zaloga vseh pariških po- sebnosti. Razpošilja hitro in molče proti povzetju.

Važno za posestnike sa dneva drevja!

Pomladanski čas.

L. Pichlerjev klej zoper mrčese

obdarovan od c. k. vrtnarske družbe na Dunaji.

Dunaj VII. Westbahnstrasse 50.

Edino sredstvo zoper sadnemu drevju tako škodljivega zimskega pedica, vr- tavko, kakor tudi žužka itd. Škatljica od 1/2 kila zadostuje za 30 dreves in stane le 75 kr., a. v. — K temu zamočki iz papirja, 50 kosov 90 kr. a. v.

Vsakemu naročilu je priložen navod kako se rabi. — Mnogo spričeval o uspešni rabi.

Pregleđi zastoj.

TISKANE OLJNE PODOBE,

okvirji in ogledala

se kupijo ceno in dobro le neposredno v tovarni

Gustav-a Kerstan-a, na Dunaji, II. Körnergasse 1.

Zapisniki in ceniki brezplačno in poštne prosti.